

## DE BEGINSSELVERKLARING VAN DE RECHTERSECTIE

'naar onze mening in politiek en sociaal opzicht allerminst links-radicaal. Het verheugt ons daarom dat de vier ondergetekende organisaties van de bovenstaande verklaring die tezamen (zacht gezegd) een zeer groot deel der illegaliteit vertegenwoordigen, tot een principiële kwalificatie van de aard en het motief van hun werk hebben kunnen geraken, die aan duidelijkheid niet te wensen overlaat.

... De bedoeling is . . . , duidelijk te maken dat de principiële doelstellingen van dit deel der illegaliteit het ten enen male verhinderen dat de illegaliteit als geheel zou kunnen dienen als dekmantel voor het streven om Nederland na de oorlog een bepaalde links-radicalen richting uit te sturen.<sup>1</sup>

Talrijke leden van het LO-kader (en verscheidene KP'ers) namen met verbazing kennis van de beginselverklaring en, meer nog, van het commentaar in *Trouw*. De kaderleden van de LO werden er door het Centraal Bureau aan herinnerd, 'dat iedere LO-medewerker wist in welke gezelschap hij terecht kwam: dat de LO op een positief-Christelijk fundament staat. Noch in vergaderingen, noch in mededelingen werd hierover gezwegen'<sup>2</sup> – de leden van de Top kregen informatie over de eerste reacties in de andere secties:

'De linkersectie waardeert de verklaring omdat ze meent er uit te kunnen putten dat de LO aan politiek zal gaan doen. In de middensectie zijn het het NC en het NSF die niet erg te spreken zijn over de verklaring, omdat er uit zou blijken dat de LO zich als een politiek en met name AR-politiek lichaam openbaart.

Beide inzichten zijn onjuist . . . De LO wil beslist niet aan politiek gaan doen en loopt evenmin aan de leiband van *Trouw*.<sup>3</sup>

Deze uiteenzetting bracht de critici niet tot zwijgen. Op verzoek van de provinciale leiding van Zuid-Holland werd begin januari een vergadering gehouden waar, behalve Zuid-Holland, ook Noord-Holland en Utrecht waren vertegenwoordigd. De Utrechters uitten, aldus het Centraal Bureau, 'ernstige bezwaren' tegen de beginselverklaring, 'maar de nadere toelichting over de inhoud . . . en over de redenen van ontstaan werden door Utrechts leiders als afdoende beschouwd' – evenwel was 'de vergadering van oordeel dat, meer dan tot nu toe, gewaakt moest worden tegen een 'dictatuur' van het CB.'<sup>4</sup> Aan het LO-kader werd meegedeeld dat met 'positief-Christelijk' alleen bedoeld werd uit te

<sup>1</sup> *Trouw*, II, 18 (dec. 1944), p. 1.    <sup>2</sup> CB-LO: 'Mededelingen', 25 (16 dec. 1944).

<sup>3</sup> CB-LO: 'Mededelingen Topleiden', 18 dec. 1944, p. 4.    <sup>4</sup> A.v., 7 jan. 1945, p. 1 (LO/LKP, 1 B).